

Aitkopības nozares apskats par 2016. gadu

Aitkopības nozare 2016. gadā turpināja attīstīties. Pēc Lauksaimniecības datu centra datiem, dzīvnieku skaits salīdzinoši ar 2015. gadu pieauga par 4353 dzīvniekiem jeb 4,1%. No visiem 119 Latvijas novadiem un pilsētām tikai 30 novados vērojams dzīvnieku skaita samazinājums.

Visos pārējos novados dzīvnieku skaits palielinājās līdz pat 29%. Kuldīgas novadā aitu skaits pieauga pat par 1441 gab. Joprojām ir vērojama tendence dzīvnieku skaitam palielināties tajos novados, kur ir problemātiski izmantot lauksaimniecības zemes augkopības produkcijas ražošanai.

Kā Eiropā, tā arī Latvijā 2016. gadā aitu gaļas cenas svārstījās visu gadu (Eiropas Savienības dalībvalstīs vidēji 4,7–5,3 eiro par liemeņa kg) un bija nedaudz zemākas, salīdzinot ar 2015. gadu. Tiek prognozēts, ka pasaules tirgos aitu gaļas cenas turpinās palielināties līdz 2024. gadam. Šī prognoze vieš cerības par aitkopības nozares attīstību arī Latvijā.

Ar ES valstīs kopumā saražoto aitu gaļu spēj nodrošināt tikai 70% ES gaļas patērētāju. Pārējais pieprasītais aitu gaļas daudzums joprojām tiek importēts galvenokārt no Austrālijas un Jaunzēlandes.

2016. gadā izejvielu tirgu (papildbarības, minerālbarības, graudaugu un to blakusproduktu) cenu kāpums netika novērots un cenas palika 2015. gada līmenī. Atsevišķos gadījumos tika pat novērots cenu samazinājums.

Klimatiskie apstākļi pavasarī zālāju attīstībai un barības sagatavošanai bija labvēlīgi, taču biežās lietavas jūlijā sagādāja problēmas ar kvalitatīvas rupjās lopbarības sagatavošanas darbiem. Salīdzinoši sauss un agrs rudens sekmēja ātrāku dzīvnieku piebarošanu ar rupjo lopbarību, samazinot rupjās lopbarības krājumus 2016./2017. gada ziemas periodā.

Neskatoties uz visām problēmām, aitkopības nozares nākotne tiek prognozēta pozitīva. Tikai mūsu saimniekiem ir jāprot vēl efektīvāk izmantot Latvijas dabas apstākļus un visas tās iespējas, ko var iegūt, izmantojot ES struktūrfondus.

Ilmārs Gruduls,

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra
Lopkopības nodaļas konsultants